

# ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

**Категорія:** Персонал, який залучається до професійного навчання на виробництві

**Тема: «Основи психолого-педагогічного мінімуму»**

## **Програму затверджено:**

рішення кафедри освіти дорослих і цифрових технологій  
від «7» січня 2025 р., протокол №1  
рішення вченої ради  
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»  
НАПН України  
від «8» січня 2025 р., протокол № 1

## **1. Преамбула**

Програму підвищення кваліфікації **категорія слухачів:** Персонал, який залучається до професійного навчання на виробництві (*далі* – Програма) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про повну загальну середню освіту», Указу Президента України «Про пріоритетні заходи щодо розвитку професійної (професійно-технічної) освіти», Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікації», «Про затвердження Положення про ступеневу професійно-технічну освіту», «Про порядок підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників», у відповідності до галузевих нормативних документів «Положення про професійне навчання працівників на виробництві», «Положення про організацію навчально-виробничого процесу на виробництві» (затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики України та Міністерства освіти і науки України), розпоряджень Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти», «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року», наказів Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах», «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників», «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти», «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» а також внутрішніх нормативних документів ДЗВО «Університет менеджменту освіти», що врегульовують питання освітнього процесу.

## **Актуальність**

Сучасний розвиток нашого суспільства, як і світу в цілому, характеризується прискореними темпами трансформацій, розширенням можливостей цифровізації та роботизації, стрімким технологічним проривом, високим рівнем загроз та невизначеністю. Дослідники фіксують фундаментальні зміни ринку праці, змінюються очікування роботодавців від співробітників. Відтак, все більшої актуальності набуває підготовка конкурентоспроможного кваліфікованого робітника в умовах виробництва, до якої залучається фахівці з числа кваліфікованих робітників роботодавця.

Професійне навчання працівників на виробництві спрямоване на підвищення якості професійного складу працівників роботодавців різної форми власності та підпорядкування, формування у них високого професіоналізму, майстерності, сучасного економічного мислення, вміння працювати в нових економічних умовах та забезпечення на цій основі високої продуктивної праці та ефективної зайнятості.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації персоналу, який залучається до професійного навчання на виробництві є нормативним документом для організації освітнього процесу курсів підвищення кваліфікації. Вона включає профілі базових компетентностей, які розвиваються на курсах підвищення кваліфікації, програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації, та навчальні складники спрямовані на досягнення визначених результатів навчання.

Освітньо-професійна програма передбачає підвищення рівня готовності персоналу, який залучається до професійного навчання на виробництві, до виконання їх професійних завдань та обов'язків, оновлення теоретичних знань і практичних умінь та навичок у зв'язку з підвищенням вимог до рівня кваліфікації та необхідністю освоєння сучасних методів вирішення професійних завдань.

***Розробник програми:***

**Сергєєва Лариса Миколаївна** - процесор кафедри освіти дорослих та цифрових технологій ННІМП Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти», доктор педагогічних наук, професор;

**Єрмоленко Андрій Борисович** – доцент кафедри освіти дорослих та цифрових технологій ННІМП Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти», кандидат політичних наук, доцент.

***Рецензенти програми:***

**Стойчик Тетяна Іванівна** – заступник директора з навчально-виробничої роботи КЗО «Криворізький професійний гірничо-технологічний ліцей» Дніпропетровської обласної ради, доктор педагогічних наук.

**Кравченко Олена Іванівна** – завідувач кафедри освіти дорослих та цифрових технологій ННІМП Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти», доктор педагогічних наук, процесор.

## 2. Загальна характеристика

|                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Назва програми</b>                                      | Категорія слухачів: Персонал, який залучається до професійного навчання на виробництві<br>Тема: «Основи психолого-педагогічного мінімуму»                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Цільова група</b>                                       | Персонал, який залучається до професійного навчання на виробництві                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Форма навчання</b>                                      | дистанційна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Обсяг програми</b>                                      | 3 кредити ЄКТС (90 годин). Програма включає три модулі. Кожен модуль має дві складові: нормативну та вибіркову. За дистанційною та змішаною формами навчання тематика вибіркової складової може бути зміненою, відповідно до запитів і потреб замовника, що поглиблює знання та вміння, розвиває особистісно-професійні якості та цінності за провідними модулями професійного спрямування. Це дає змогу диференціювати навчання слухачів із різною підготовкою та досвідом професійної діяльності. |
| <b>Тривалість та модель організації освітнього процесу</b> | 3 тижні. Програма реалізується за одноетапною моделлю підвищення кваліфікації.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Перелік професійних</b>                                 | <i>Інтегральна компетентність</i> персоналу, що залучається                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>компетентностей, на опанування / розвиток / удосконалення яких спрямовано програму</b></p> | <p>до професійного навчання на виробництві визначається здатністю фахівця розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності та діяльності інших осіб у певних ситуаціях.</p> <p><i>Загальні компетентності</i> – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності слухача курсів для виконання посадових обов'язків та особистісного розвитку. Основними серед яких для персоналу, який залучається до професійного навчання на виробництві є:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- здатність адаптуватися до умов освітнього середовища;</li> <li>- здатність до академічної та професійної мобільності;</li> <li>- здатність нести персональну відповідальність щодо інтелектуальної та культурної власності і результатів прийняття професійних рішень;</li> <li>- здатність комунікувати у межах професійної діяльності;</li> <li>- здатність спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами (усно і письмово);</li> <li>- здатність ефективно управляти робочим часом;</li> <li>- здатність виявляти лідерські якості та підприємливість;</li> <li>- здатність виконувати звичні професійні дії ефективнішим способом;</li> <li>- здатність дотримуватись правил охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту;</li> <li>- здатність працювати в команді;</li> <li>- здатність управляти конфліктами;</li> <li>- здатність застосовувати цифрові технології;</li> <li>- здатність бути відкритим до проявів мультикультурності, гендерної різноманітності;</li> <li>- дотримуватись етичних норм поведінки;</li> <li>- здатність діяти як відповідальний громадянин і брати участь у соціальному житті;</li> <li>- здатність саморозвиватися та самовдосконалюватися;</li> <li>- здатність реалізовувати свої права і обов'язки, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.</li> </ul> <p><i>Професійні компетентності.</i> У межах компетентнісного підходу під професійною компетентністю розуміється єдність знань, умінь, здібностей, а також готовності діяти в складній ситуації й розв'язувати професійні завдання з високим рівнем невизначеності, здатність і готовність до досягнення більш якісного результату праці, відношення до професії як до однієї з ключових особистісних цінностей.</p> |
| <p><b>Мета програми</b></p>                                                                      | <p>Програма спрямована на розвиток професійних і ключових компетентностей персоналу, що залучається до професійного</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                      | <p>навчання на виробництві, які забезпечують результативність їх професійної діяльності та сприяють особистому розвитку в умовах трансформацій ринку праці та євроінтеграційних процесів в освіті.</p> <p>Програму розроблено на засадах компетентнісного, андрагогічного, особистісно-зорієнтованого, акмеологічного, системного та інших інноваційних підходів, сучасних освітніх технологій і принципів. Програма включає профілі базових компетентностей, які розвиваються на курсах підвищення кваліфікації, програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації, та навчальні складники спрямовані на досягнення визначених результатів навчання.</p> <p>ОПП передбачає підвищення рівня готовності персоналу, який залучається до професійного навчання на виробництві, до виконання їх професійних завдань та обов'язків, оновлення теоретичних знань і практичних умінь та навичок у зв'язку з підвищенням вимог до рівня кваліфікації та необхідністю освоєння сучасних методів вирішення професійних завдань.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Очікувані результати навчання</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• оновлення знань та вдосконалення умінь щодо реалізації компетентнісного підходу до підготовки кваліфікованих робітників, планування, організації та контролю навчально-виробничого процесу з використанням сучасних технологій та оцінки його ефективності;</li> <li>• розвиток вмінь щодо організації освітнього процесу з використанням інноваційних психолого-педагогічних та цифрових технологій;</li> <li>• обмін раціональним педагогічним досвідом здійснення навчальної діяльності на виробництві;</li> <li>• розвиток здатності до професійно-педагогічної діяльності в умовах часткової невизначеності, уміння творчо використовувати набуті нові знання;</li> <li>• оновлення знань та вдосконалення умінь щодо забезпечення системного та особистісно-орієнтованого підходу до навчального процесу в умовах виробництва;</li> <li>• розвиток комунікативних умінь і навичок з формування та підтримки позитивного соціально-психологічного клімату, здатностей щодо реалізації індивідуального підходу до особистостей тих, хто навчається;</li> <li>• активізація творчого саморозвитку та самореалізації;</li> <li>• оновлення знань щодо нормативно-правової бази навчально-виробничої діяльності, законодавства про працю, охорону праці і безпеку життєдіяльності;</li> <li>• розвиток економічної та правової культури;</li> <li>• вдосконалення знань і розвиток умінь щодо дидактичних можливостей сучасних цифрових технологій, створення електронних дидактичних тестів, роботи з глобальною мережею Інтернет та її основними підсистемами.</li> </ul> |

|                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Методи та форми проведення занять</b>                              | <p>Навчально-методичне забезпечення дистанційного курсу представлено такими компонентами:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дистанційний курс, який містить: <ul style="list-style-type: none"> <li>- лекції, відеолекції</li> <li>- презентації</li> <li>- текстові матеріали</li> <li>- тестові завдання</li> <li>- практичні завдання</li> </ul> </li> <li>2. Форми організації занять: лекції, практичні заняття, тренінги</li> <li>3. Консультаційна підтримка, яка надається куратором-тьютором.</li> </ol> |
| <b>Ресурсне забезпечення онлайн та дистанційного навчання</b>         | Сервіс Zoom, віртуальний клас BigBlueButton, Google classroom                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Оцінювання, підсумковий контроль</b>                               | Підсумковий контроль проводиться з метою визначення успішності підвищення кваліфікації слухачів у вигляді складання заліку в усній формі (зараховано / незараховано). Реалізується з метою забезпечення зворотного зв'язку із слухачами, визначення рівня розвиненості їх професійної компетентності в результаті підвищення кваліфікації за відповідним напрямом.                                                                                                                                                            |
| <b>Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації</b> | За результатами навчання слухачам курсів видається Свідоцтво про підвищення кваліфікації (Ліцензія МОН України: Наказ від 15.11.2016 №1492-л «Про переоформлення ліцензій»)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

### 3. Структура програми

| Назва модулів                                                             | Кількість кредитів ECTS | Загальний обсяг годин | Загальний обсяг аудиторних годин | Самостійна робота | Підсумковий контроль |
|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------|----------------------------------|-------------------|----------------------|
| 1                                                                         | 2                       | 3                     | 4                                | 5                 | 6                    |
| <b>Модуль №1. Посадово-функціональний</b>                                 | <b>0,94</b>             | <b>30</b>             | <b>10</b>                        | 18                |                      |
| <b>Модуль №2. Основи педагогіки та методика викладання на виробництві</b> | <b>1</b>                | <b>30</b>             | <b>10</b>                        | 20                |                      |
| <b>Модуль №3. Соціально-психологічний</b>                                 | <b>1</b>                | <b>30</b>             | <b>10</b>                        | 20                |                      |
| <b>ЗАЛІК</b>                                                              | <b>0,06</b>             | <b>2</b>              | <b>2</b>                         |                   | +                    |
| <b>Разом</b>                                                              | <b>3</b>                | <b>90</b>             | <b>32</b>                        | <b>58</b>         |                      |